

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1994-1995

1 MAART 1995

ONTWERP VAN DECREET

**houdende goedkeuring van het samenwerkingsverdrag
tussen de Vlaamse regering en de regering van de Republiek Hongarije,
opgemaakt in Boedapest op 3 oktober 1994**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden
uitgebracht door de heer H. Suykerbuyk**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer S. De Clerck.

Vaste leden : de heren F. Cauwenberghs, S. De Clerck, P. Deprez
en H. Suykerbuyk en mevrouw R. Van Cleuvenbergen ;

de heren J. De Bremaeker, J. Sleenckx, D. Van der Maelen en J.
Van der Sande ;

de heren H. De Croo, A. Kempinaire en G. Versnick ;

de heer K. Van Overmeire ;

de heer P. Van Grembergen ;

de heer P. Luyten.

Plaatsvervangers :

de heren H. Candries, F. Ghesquière, L. Martens, C. Moors en H.
Van Wambeke ;

de heren F. Dielens, P. Hostekint, J. Leclercq en G. Vermassen ;

de heren J. Gabriels, S. Platteau en D. Ramoudt ;

de heer L. Van Nieuwenhuysen ;

de heer H. Schiltz ;

de heer L. Steenwegen.

Zie :

694 (1994-1995)

- Nr. 1 : Ontwerp van decreet

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden heeft op 22 februari 1995 hogervermeld ontwerp van decreet besproken en aangenomen.

A. ALGEMENE BESPREKING**1. Inleidende toelichting door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen****- Historiek en achtergrond**

Op 3 oktober jl. heeft de minister-president in Boedapest het Samenwerkingsverdrag tussen de Vlaamse regering en de regering van de Republiek Hongarije ondertekend. Langs Hongaarse zijde tekende de heer Laszlo Pal, minister van Industrie en Handel.

Het verdrag heeft betrekking op de exclusieve bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest zoals bepaald door artikelen 39 en 115 van de Grondwet.

Met name handelt het verdrag over volgende domeinen : economie (inclusief buitenlandse handel), wetenschap, technologie, onderwijs, cultuur, sociaal beleid, huisvesting, landbouw, milieu, infrastructuur, toerisme, beroepsopleiding en werkgelegenheid, verkeer en transport, ruimtelijke ordening, waterbeleid, telecommunicatie en mediabeleid.

Volgens paragraaf 3 van artikel 167 van de gecoördineerde grondwet is de instemming van de Vlaamse Raad vereist voor dit Samenwerkingsverdrag. Slechts na de instemming van de Vlaamse Raad kan het verdrag in werking treden.

Het verdrag met Hongarije is het tweede verdrag dat door Vlaanderen werd ondertekend. De teksten met de Hongaarse en Poolse regeringen zijn tegelijkertijd uitgewisseld. De verkiezingen in Hongarije in mei 1994 hebben de behandeling aldaar vertraagd.

De minister-president maakt er de commissie opmerkzaam op dat binnen het federale België enkel de Vlaamse regering tot op heden bilaterale verdragen heeft ondertekend.

Het ondertekenen van dit verdrag toont nogmaals aan dat Vlaanderen de gekregen autonomie ten volle wil gebruiken, zowel in Vlaanderen als in de externe betrekkingen.

De jongste jaren, aldus de minister-president, heeft de Vlaamse beleidsaanpak aan kracht gewonnen, niet in het minst omdat we in de opeenvolgende staatshervormingen een steeds grotere autonomie verworven hebben. Heel veel economische en andere hefbomen hebben we nu in handen en we gebruiken ze om de toekomst van Vlaanderen veilig te stellen, niet door ons zelf af te schermen tegen anderen, maar door met hen te werken aan een algemene vooruitgang hier en elders.

Aldus wil Vlaanderen een eigen weliswaar bescheiden bijdrage leveren tot vrede, welvaart en internationale solidariteit in Europa.

Waarom een verdrag met Hongarije ? Binnen Centraal en Oost-Europa is Hongarije een prioriteit in het beleid van de Vlaamse regering. De samenwerking met Hongarije is zeer uitgebreid. Er zijn altijd heel goede banden geweest met

Hongarije, er is een zekere culturele affiniteit en er is het Hongaars taalgegeven (kleine taalgroep). Nu wordt een meer gestructureerd kader gecreëerd.

Meer dan een kwart van de projecten (zowel qua aantal als qua bedrag) die door Vlaanderen worden gefinancierd in het kader van het Vlaams Samenwerkingsprogramma met Centraal en Oost-Europa zijn gericht op Hongarije. (250 miljoen frank). Het is dan ook de bedoeling de samenwerking te verdiepen.

-Inhoud

De preambule van het verdrag handelt over de gehechtheid aan gemeenschappelijke waarden en vreedzame internationale betrekkingen en de beperking tot de bevoegdheden van Vlaanderen.

De minister-president overloopt de inhoud van de artikelen.

art. 1 : opsomming van de domeinen, die in aparte artikels concreter worden behandeld ;

art. 2 : economische betrekkingen, inclusief buitenlandse handel ;

art. 3 : wetenschappelijke samenwerking en technologie ;

art. 4 : cultuur ;

art. 5 : toerisme ;

art. 6 : onderwijs ;

art. 7 : arbeid en tewerkstelling ;

art. 8 : gezondheid, welzijn en sociale diensten ;

art. 9 : leefmilieu, ruimtelijke ordening, huisvesting, infrastructuur, communicatie, waterbeleid, verkeer en transport ;

art. 10 : partners voor samenwerking in internationale organisaties ;

art. 11 : heeft betrekking op de grensoverschrijdende samenwerking.

De volgende artikelen handelen over de modaliteiten :

art. 12 : oprichting van de gemengde commissies ;

art. 13 : samenstelling van de gemengde commissie en omschrijving van de opdracht ;

art. 14 : duurtijd van het verdrag ;

art. 15 : kennisgeving van beëindiging van de procedures.

- Uitvoering van de overeenkomst

De uitvoering van het verdrag zal gebeuren door de uitwerking van tweejaarlijkse actieprogramma's door de gemengde commissie. De Vlaamse administraties hebben een eerste voorstel uitgewerkt en overgemaakt aan Hongarije. Ook langs Hongaarse zijde is reeds voorbereidend werk geleverd. De minister-president deelt mee dat een eerste samenkomst gepland is op 27 en 28 april 1995 in Brussel.

Op de begroting van de administratie Externe Betrekkingen (art. 12.1,01.07) is een bedrag van 50 miljoen frank ingeschreven voor de co-financiering van de initiatieven met Hongarije (en Polen) in 1995 en 1996. Dat wil zeggen dat er voor de structurele samenwerking telkens 25 miljoen frank is uitgetrokken zowel voor Polen als voor Hongarije.

Daarnaast is er een bedrag van 323,7 miljoen frank voor de projecten voor Oost-Europa ingeschreven. Verder is er het fonds Nieuw Europa, waarbij in het geheel van de inschreven 600 miljoen frank, joint-ventures en participaties kunnen ondersteund worden binnen de afspraakvoorwaarden door het Fonds gesteld.

Uit dit alles blijkt, aldus de minister-president, dat niet alleen afspraken zijn gemaakt op het principiële vlak maar dat ook langs diverse kanalen wordt gewerkt aan de concrete invulling van het verdrag.

De minister vraagt dat de commissieleden zouden instemmen met dit verdrag.

2. Bespreking

Meerdere leden stellen met genoeg vast dat de Vlaamse regering met dit verdrag en het reeds goedgekeurde verdrag met Polen, gestalte geeft aan de samenwerking van Vlaanderen met Oost-Europa.

Een lid heeft in de memorie van toelichting gelezen dat minister N. De Batselier, bevoegd voor economie, in juni 1991 een verklaring omtrent de opleiding van Hongaarse ambtenaren heeft ondertekend. Het lid wil weten wat daarvan de concrete uitwerking was.

De minister-president deelt mee dat ingevolge deze overeenkomst in 1994 meerdere delegaties van Hongaarse ambtenaren hier een 16daagse stage hebben gedaan, diverse gemeenschappelijke problemen met onze ambtenaren hebben doorgepraat en kennis hebben genomen van onze werkmethoden en organisatiestructuur.

Over de inhoud van het verdrag stelt dit lid vast dat een aantal onderwerpen steeds terugkomen in vele verdragen.

Zo heeft het lid het hier over de in artikel 1 opgenomen item van ruimtelijke ordening. De vraag is in welke mate beide landen, die ruimtelijk niet aan mekaar grenzen, kunnen samenwerken op het vlak van de ruimtelijke ordening, of betreft het hier een louter academische vermelding ?

Hetzelfde lid stelt met voldoening vast dat in artikel 4 is vermeld dat de steun aan artistieke uitwisseling wordt voortgezet.

In artikel 10 staat dan weer, aldus hetzelfde lid, een algemeenheid die men in alle verdragen vindt. Er staat vermeld dat „beide partijen naar samenwerking streven in het kader van internationale organisaties”. Wat houdt dit concreet in ? Verder wijst het lid naar de laatste alinea van artikel 10, waarin men kan lezen dat Vlaanderen en Hongarije mekaar beschouwen als bevoorrechte partners voor samenwerking in internationaal verband. Als men dit in alle verdragen inschrijft, dan heeft de term „bevoorrechte partner” geen enkele betekenis.

De minister-president deelt mee dat inzake ruimtelijke ordening er concrete voorstellen zijn geformuleerd inzake natuurbehoud, landinrichting e.a. omdat de Hongaarse regering daarin nogal sterk is geïnteresseerd gezien de verscheidenheid van de Hongaarse geografie. Ook de stedelijke ontwikkeling in relatie tot de daarmee gepaard gaande milieu-problematiek en het landbouwgegeven zijn problemen die in dit kader ter sprake zullen komen.

Wat betreft de opmerkingen van het lid in verband met de zogenaamde louter academische passussen uit artikel 10,

merkt de minister op dat de bedoeling van dit artikel is dat beide partijen in het internationale verkeer hun houding op mekaar zouden afstemmen. Zo hebben de Hongaren gevraagd dat Vlaanderen zou bemiddelen bij de pogingen van Hongarije om tot de EU toe te treden. Deze stappen werden inmiddels door de Vlaamse regering gezet. Terloops merkt de minister-president op voorstander te zijn dat het EU-verdrag niet alleen wordt verdiept maar ook wordt verbreed. Ook ten aanzien van Rusland zou zo'n houding volgens de Poolse en Hongaarse regeringen wenselijk zijn, gelet op het streven naar evenwicht in Oost-Europa.

Een tweede voorbeeld van concrete samenwerking in het internationale verkeer is de afspraak dat beide partners hun houding in de conferentie voor veiligheid en vrede op mekaar zullen afstemmen.

Het gaat dus niet om een louter academische passus in het verdrag : artikel 10 wordt dus blijkens de gegeven voorbeelden concreet ingevuld.

Tot slot heeft het lid nog een bedenking over de gemengde commissies. Zoals hij reeds naar aanleiding van het verdrag met Polen heeft opgemerkt, zou men in de uitvoering niet alleen de ambtenarij moeten betrekken maar ook het brede werkveld van de diverse sectoren, om op die manier tot betere resultaten te komen. Hierbij aansluitend wil een lid weten op welke manier de door de gemengde commissie uitgewerkte actieprogramma's bekend worden gemaakt.

De minister-president verwijst hier naar zijn antwoord op dezelfde vraag met betrekking tot het verdrag met Polen : de gemengde commissies zullen beperkt zijn, maar er is een brede betrokkenheid vanuit verschillende sectoren. Zij worden operationeel op 27 en 28 april e.k. Het werkingsprogramma openbaar maken kan onder meer via deze commissie gebeuren.

Concreet zijn er reeds seminaries gehouden die de ondernemings-, de handels-, en de wetenschappelijke wereld samenbrengen in een open forum. Er is ook een conferentie van Vlaamse en Hongaarse rectoren van universiteiten gehouden met concrete resultaten en afspraken, en er zijn verdere opleidingen van journalisten door de BRTN en uitwisseling van VDAB-ambtenaren met opleidingen van collega's in Boedapest.

Een ander lid heeft bij de lectuur van de memorie van toelichting de indruk gekregen dat men langs Hongaarse kant op zijn honger is blijven zitten inzake hun vraag voor de aandacht voor de Hongaarse minderheden in de buurlanden (Slovakije, Roemenië, Servië). Het lid wil weten waarin het Hongaars verzoek ten opzichte van Vlaanderen precies bestond : wou men dat Vlaanderen nu zou bemiddelen ter plaatse of wou men dat Vlaanderen bij het sluiten van een verdrag met bijvoorbeeld Slovakije de zaak van de Hongaarse minderheid zou aankaarten ? Het lid vraagt wat ter zake dan het antwoord is geweest van de Vlaamse regering.

Dit minderheidsprobleem van de Hongaren in buurlanden is volgens de minister-president een heel specifiek maar ook een heel delicaat probleem. Er zijn thans in het totaal 5 miljoen Hongaren die buiten de staatsgrenzen van Hongarije leven. De Hongaarse regering is geïnteresseerd in het model van de Belgische staatsstructuur, waarin zij nuttige elementen ziet m.b.t. regelingen voor minderheden.

De minister-president heeft hen uitgelegd dat onze structuren met hun situatie niet vergeleken kunnen worden, daarbij het voorbeeld gebruikend van de Duitstalige minderheid. Voor deze minderheid van 60.000 mensen werd in België een

apart statuut gecreëerd omwille van de bescherming van hun culturele identiteit. Het is geen probleem van een minderheid buiten de landsgrenzen, zoals de Hongaren die ervaren.

Hun vraag ging dus inderdaad wel verder, maar na langdurige en diepgaande gesprekken heeft de minister-president hen ervan kunnen overtuigen dat hun minderheidsprobleem moet opgelost worden in het kader van internationale samenwerking : dit is o.m. mogelijk via het verdrag van de minderheden dat door de Raad van Europa wordt uitgewerkt. Het blijft uiteraard voor Hongarije een groot probleem, waarvan de kern is dat zij van binnen Hongarije bij hun onafhankelijke buurlanden rechten voor de aldaar levende Hongaarse minderheid willen opeisen. Dit is delicaat en vandaar dat de minister-president hen heeft trachten duidelijk te maken dat de bespreking en oplossing van deze problematiek best gebeurd in het kader van Europese en internationale lijnen, eerder dan via bilaterale besprekingen tussen de betrokken partijen.

B. STEMMING

Het ontwerp van decreet wordt eenparig met 8 stemmen aangenomen.

De verslaggever,

H. SWKERBUYK

De voorzitter,

S. DE CLERCK
